

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 76

สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

เสาวลักษณ์ แก้วกุดเรือ *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accident Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบที่มามีความเชื่อมั่น .0.785 สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-way Analysis Of Variance

(1.) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก

(2.) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน (3.) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

ครู ความคิดเห็น การบริหารงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน

ความนำ

การบริหารจัดการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ เก่ง ดี มีสุข และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมให้มีความสุขดังนั้นการบูรณาการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันระหว่างบุคคล องค์กร ที่มีส่วนได้รับหรือเสียประโยชน์จากการจัดการศึกษา เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษา โดยโรงเรียนกับเครือข่ายทางสังคมควรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อที่จะวางแผนในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับความ

ต้องการ ของชุมชนและสังคม พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการกระตุ้นส่งเสริมให้ประชาชนมีความพร้อมและสนใจร่วมจัดการศึกษาเป็นเรื่องจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องคิดหายุทธศาสตร์ในการดำเนินการ (อ้างถึงใน พอดา กล้า ผจญ, มนุษยสัมพันธ์ทางการบริหารการศึกษา, 2558. หน้า 193)

ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงการบริหารจัดการศึกษาที่ให้ผู้ชุมชน สังคมมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรม และ ดังนั้นการบริหารงานในการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนบ้านนายเหริญ สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ที่ได้ดำเนินงานรอบปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครู ที่มีต่อการบริหารงานสัมพันธ์กับชุมชน 5 ด้าน คือ ด้านการบริการชุมชน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ผู้ชุมชนร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อจะเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่แนวทางปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ยิ่งต่อโรงเรียนและชุมชนในท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอนระดับอนุบาล 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 151 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 76 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.875 เก็บข้อมูลช่วงวันที่ 1 พฤษภาคม -12 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 108 ฉบับ ได้ติดตามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืนคิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว One-way ANOVA และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้ Scheffé method

ผลการวิจัย

1.ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริการชุมชน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนด้านการให้ชุมชนร่วมกิจกรรม ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษา

2.ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในรายด้าน คือด้านการบริการชุมชน และด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-15 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป

การอภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 76 สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับรายด้านจากมากสุดไปหาน้อยสุด ดังนี้ ด้านการบริการชุมชน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ชุมชนร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตบางบอน ได้จัดให้มีการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทั้งการฝึกอบรมประชุม สัมมนาอยู่ตลอดเวลา และอีกประการหนึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันได้รับการพัฒนา ให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติในการบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 21) ตามแนวทางกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาตามขอบข่ายภารกิจในสถานศึกษา คือการกระจายอำนาจการพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอน โดยเน้นการดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัย ให้มีการพัฒนารูปแบบที่หลากหลาย ให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่องควบคู่กับการปฏิบัติงานจริง อีกประการหนึ่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 17) ได้กำหนดให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยบุคคลในชุมชนหลายฝ่ายเข้ามามี ส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน จึงทำให้เกิดความใกล้ชิดกันมากขึ้นระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้งนี้ส่งผลต่อ ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับผลงานวิจัย กัษวรรณ ชโลธร(2553 : เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน

1. คะแนนความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนอยู่ในระดับสูง
2. ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 นั้น เป็นไปได้ ที่ตำแหน่งโดยเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ด้านการเป็นผู้ปกครอง ด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ และด้านการดำเนินงาน ร่วมกับชุมชนอยู่ในระดับเดียวกัน ยกเว้นด้านการอาสาสมัคร และด้านการเรียนรู้ที่บ้าน
3. ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 นั้น เป็นไปได้ ที่ตำแหน่งโดยเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน อยู่ใน ระดับเดียวกัน สำหรับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ด้านที่ 1 การบริการชุมชน ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนกับชุมชน ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสัมพันธ์ในรูปแบบความร่วมมือในการดูแลเกื้อกูลกัน ได้เปิดโอกาสให้ชุมชน ได้ใช้บริการอาคารสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ถึงแม้ว่า โรงเรียนหลายแห่งยังขาดทรัพยากรการบริหารจัดการที่ดีก็ตาม

ด้านที่ 2 การร่วมกิจกรรมของชุมชน ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การ เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในโอกาสอันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เช่น ร่วมกิจกรรมวัน เถลิงพระชนมพรรษาฯ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับชุมชนซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติฯ ส.ส.ร. (2547 : 50) กล่าวว่า ในการเริ่มสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น โรงเรียนจะต้องริเริ่มที่จะเข้าหา ชุมชนก่อน ผู้ที่มีหน้าที่และบทบาทหน้าที่นี้โดยตรงของโรงเรียนก็คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและ บุคลากรภายในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ทำได้โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น ทั้งที่เป็นกิจกรรมทั่วไป กิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมประเพณี ดังนั้นในการดำเนินงาน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน โรงเรียนจึงได้ดำเนินการ โดยวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การเข้าร่วมทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ความร่วมมือกับชุมชนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน

ชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เข้าร่วมประเพณีวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในชุมชน ส่งเสริมนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันกีฬาที่จัดขึ้นในชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรมกับวัดในการจัดงานด้านศาสนา ส่งนักเรียนไปช่วยบริการในงานที่ชุมชนจัดขึ้น ร่วมมือกับโรงพยาบาล หน่วยงานอนามัยในการณรงค์เพื่อสุขภาพอนามัย และสนับสนุนให้นักเรียนช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

ด้านที่ 3 การให้ชุมชนร่วมกิจกรรม จากการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาความคิดเห็นของมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นโยบายการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งผลให้ชุมชนเกิดความตื่นตัวเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษา ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับสงบ ประเสริฐพันธุ์(2543 : 45) ได้ให้ความสำคัญกับการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาว่าการจัดการศึกษาในอนาคตควรเป็นรูปแบบการศึกษา โดยการกระจายอำนาจการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นอย่างเบ็ดเสร็จ เพิ่มบทบาทให้ภาคเอกชนและประชาชนในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มีการกระจายอำนาจจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรง ให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จมีความอิสระทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและการบริหารงานทั่วไป ด้วยระบบการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงคือผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนภายใต้กรอบนโยบาย ทั้งนี้ต้องมีการตรวจสอบได้อย่างโปร่งใสและให้สังคมตรวจสอบได้ซึ่งจะส่งเสริมให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น ในสถานศึกษา และมีความเต็มใจที่จะสนับสนุน ในเรื่องของการเงินและการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

ด้านที่ 4 การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ผลการศึกษาศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนกับชุมชน ถือว่าการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นเป็นสิ่งจำเป็น เพราะโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน และชุมชนก็มีฐานะเป็นเจ้าของโรงเรียน การส่งบุตรหลานเข้าเรียนก็มีอิทธิพลต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ชุมชนแต่ละแห่งยังมีทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนได้ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จึงยึดมั่นในแนวทางการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น สร้างความเป็นมิตรกับผู้ปกครองในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน ทำให้โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา นิพนธ์พิทยา (2542 : 12) ที่ได้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ คือ ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนเป็นไปโดยสะดวก ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน และช่วยให้โรงเรียนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชน ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียน

ด้านที่ 5 การประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการศึกษาการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการประสานงานในการดำเนินการต่างๆ ของทางโรงเรียนได้มีการประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาทุกครั้งก่อนเปิดภาคเรียน โดยมีการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนโรงเรียนในสำนักงานเขตบางบอนทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่รายด้านพบว่าด้านการประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ต่ำกว่าระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน คือ ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี 5-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการชุมชน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ชุมชนร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับต่ำกว่า .05 วิจัย และสอดคล้องกับลิขิต การะภักดี (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า 1) การปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนมากไปหา คะแนนน้อย ได้แก่ งานการร่วมกิจกรรมของชุมชน งานการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โรงเรียน งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน งานการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น และงาน การให้บริการแก่ชุมชน และ 2) การปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว จำแนกสถานภาพตามบทบาทของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้าน งานการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ที่ ระดับ .05 โดยผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนมีการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมากกว่า ครูผู้สอนและประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษา ควรใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์
หลายอย่าง เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อลดช่องว่างในการเกิดข้อผิดพลาดในการ
รับส่งข่าวสารที่คลาดเคลื่อน การสร้างกลุ่มไลน์คณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มไลน์ตัวแทนผู้ปกครอง
ลดปัญหาความล่าช้าเอกสาร หรือแม้กระทั่งการพูดคุยแบบเป็นกันเองกับผู้ปกครองนักเรียน
2. ด้านการร่วมกิจกรรมชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีนโยบายให้คณะครูเข้า
ร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น พิธีกรรมต่าง ๆ
ตามวันสำคัญทางศาสนา ฯลฯ

ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ผู้บริหาร
โรงเรียนควรมีนโยบายในเชิงรุกในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนรวมทั้งหน่วยงานอื่น เพื่อสร้าง
ความเข้าใจอันดีต่อกัน อันจะนำไปสู่การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในอนาคต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คุณารักษ์. (2527). มนุษย์สัมพันธ์ : เอกสารคำสอนรายวิชา 464 455. นครปฐม : คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทับแก้ว, 2527.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2541). รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- เชษฐา ชนะบุญ. (2543). การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหาร
การศึกษา). กำแพงเพชร : สถาบันราชภัฏ กำแพงเพชร.
- จิตยา สุวรรณชฎ. (2541). “สังคมปริญา” วิทยาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ณรงค์ แฝ้วพลสง. (2529). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 11
ในทัศนะของครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
อัสสัมชัญ.
- ดิลก พัฒนวิชัยโชติ. (2528). การศึกษากิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัสสัมชัญ.
- ทองคูณ หงษ์พันธ์. (2513). บทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของ

- เดือนดา อวยสวัสดิ์. (2541). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงรัตน์ ศรีพรหม.(2544). “โรงเรียนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง และชุมชน”
วารสารข้าราชการครู. 21,2 (ธันวาคม 43 - มกราคม 44) 21 – 24.
- นิภา วรรณรักษ์. (2540). การดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียน ตามแนวปฏิรูป สถานศึกษากรณี
โรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. อุดมศึกษา.
- นิยม รอดเนียม. (2530). ความต้องการของประชาชนในการรับบริการชุมชน และการให้ การ
สนับสนุนโรงเรียน : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ๑ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์. (2533). การบริการชุมชน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามัญศึกษาตาม
ทัศนะของผู้บริหารและสภาตำบล ในจังหวัดพะเยา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ๑ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- ปฏิรูปการศึกษา. สำนักงาน. (2540). การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ ๑ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ประมาณ ดันติกุล. (2538). กระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการศึกษาและพัฒนา ชุมชน.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่. อุดมศึกษา.
- ประเวศ วะสี. ปฏิรูปการศึกษาไทย : หนทางสู่การปฏิบัติ. เอกสารประกอบการสอน.
- ปราชญา กล้าเผชิญ. (2557). การบริหารจัดการยุคใหม่. กรุงเทพฯ ๑ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ และดิลก พัฒนพิชัยโชต. (2528). ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน.
เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ ๑ : มปท.
- เปลียน ศิริวรรณกุล. (2533). ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาประจำโรงเรียน
ประถมศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
กรุงเทพฯ ๑ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พบลย์ ช่างเรียน. (2516). สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ ๑ : แพรววิทยา.
- ไพโรจน์ พรหมมีเนตร. (2533). การปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ ๑ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- พอลดา บุตรสุทธีวงศ์. (2558). มนุษย์สัมพันธ์ทางการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ ๑ : มิตรภาพ
การพิมพ์และสตีวดีโอ.

ภักดิพร ศักดิสูง. (2536). บทบาทในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนกลางตามทัศนะ
ของผู้บริหารและครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อัดสำเนา.

ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ. (2559). การศึกษาอิสระ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ ฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

ภิญโญ สาธร. (2512). บทบาทของศึกษานิเทศการจังหวัดพระนคร. โรงพิมพ์ศาสนา.

ภิญโญ สาธร. (2547). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

โยธะกา แก้วปลั่ง. (2529). การศึกษาปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำ โรงเรียน
ประถมศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การวางแผนการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ ฯ : มิตรภาพการพิมพ์
และสตีวดีโอ.

รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การบริหารสถานศึกษา : เอกสารคำสอนรายวิชาการบริหารสถานศึกษา EDA
6134. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ ฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19
สิงหาคม 2542.

รุจิรี ภู่อาระ. (2558). การบริหารจัดการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

วิทยา เทพยา. (2524). มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ ฯ : แพร่พิทยา.

วรรณิ เหล่าสุนทร. (2525). การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. สงขลา : ภาควิชาการ พื้นฐานการศึกษา
คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา.

ศิริพงษ์ เสาภายน. (2558). หลักและกระบวนการบริหารการศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ ฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

ศิริพงษ์ เสาภายน. (2557). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : มิตรภาพการพิมพ์
และสตีวดีโอ.

ศึกษานิเทศการ. กระทรวง. (2539). คู่มือครูการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางการปฏิรูป สถานศึกษาให้เป็น
โรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ ณ บัญญัติ 10 ประการ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การ
ศาสนา.

สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2529). การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. ม.ป.ท.

สงบ ประเสริฐพันธุ์. (2543). ร่วมกันสรรค์สร้างคุณภาพโรงเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : สุวีริยา สาสน์.

สังัด มิตกิตติ. (2525). การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา
ในจังหวัดเชียงราย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ
ประสานมิตร. อัดสำเนา.

สฤณดี มินทะระ. (2536). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาในสังคมไทย : แนวคิด

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในอนาคต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ เชียงใหม่ :

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. อุดສຳນາ.

สุโขทัยธรรมมาธิราช. มหาวิทยาลัย. (2533). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการศึกษา กับชีวิตและชุมชน
หน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สุนิตย์ สุวรรณมณี. (2543). ศึกษาปัญหาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน ของผู้บริหาร
โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มศว.สงขลา.
อุดສຳນາ.

สุภรณ์ ศรีพหล. (2526). “โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน” ในเอกสารการสอนชุดวิชา โรงเรียนกับ
ชุมชน หน่วยที่ 1 - 7. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุนทร ขอบทำดี. (2534). บทบาทของคณะกรรมการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่าง โรงเรียนกับ
ชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง.
วิทยานิพนธ์ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดສຳນາ.

สมบุญ สิริวงษ์และคณะ. (2555). ระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์.

เสาวนีย์ เสนาสุ. (2539). การศึกษาชุมชน. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อุด
ສຳນາ.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2525). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนา พานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). คู่มือการปฏิบัติงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน. 2547 : 3 - 4 กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

อรรณพ พงษ์วาท. (2528). บทบาทคณะกรรมการศึกษาปฏิรูปโรงเรียนตามทัศนะ คณะกรรมการศึกษา
และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดສຳນາ.

อรัญ สุขสวัสดิ์. (2553). ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาในเครือข่าย การศึกษาสุนทรภู์ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.

อรุณ รักธรรม ศ.ดร. (2525). หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนา พานิช.

อุดม ปัญญา. (2528). การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรีตาม ทัศนะของผู้บริหาร
ครู คณะกรรมการสภาตำบล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดສຳນາ.

อุดมศิลป์ ตำราญอาตม์. (2529). ศิลปผู้นำในองค์กร. กรุงเทพฯ ฯ : ดำรัสการพิมพ์.